

TÜRK GIDA KODEKSİ PESTİSİTLERİN MAKSİMUM KALINTI LİMİTLERİ YÖNETMELİĞİ

29 Aralık 2011 PERŞEMBE

Resmî Gazete

Sayı : 28157 (3. Mükerrer)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; bitkisel ve hayvansal gıdalarda bulunmasına izin verilen pestisitlerin maksimum kalıntı limitlerinin uygulama usul ve esaslarını belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, pestisitlerin taze, işlenmemiş, işlenmiş veya kompozit bitkisel ve hayvansal gıdalarda bulunmasına izin verilen maksimum kalıntı limitlerini ve bu limitlerin uygulama esaslarını kapsar.

(2) Bu Yönetmelik, gıda dışında üretilen ürünleri, bitki çoğaltım materyallerini, aktif maddelerin ilgili mevzuat çerçevesinde onaylanması sırasındaki testlerini kapsamaz.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 21 inci, 22 nci, 23 üncü, 24 üncü, 31 inci, 32 nci ve 34 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) 5996 sayılı Kanunun 3 üncü maddesindeki tanımlara ilave olarak ikinci fıkrada yer alan tanımlar da geçerlidir.

(2) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Aktif madde: Hastalıklar, zararlılar ve yabancı otlar ile diğer etmenler üzerine asıl biyolojik etkiyi yapan maddeyi,

b) Bakanlık: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığını,

c) İşleme faktörü: İşlenmiş üründeki pestisit kalıntısının o işleme tabi tutulacak üründeki kalıntı miktarına oranını,

ç) İyi tarım uygulamaları (GAP-Good Agricultural Practice): Uygulamanın yapıldığı iklim bölgesinde, ruhsatlı bitki koruma ürünlerinin; gıdaların üretimi, taşınması, dağıtımı ve işlenmesi aşamalarında zirai mücadele prensiplerine uygun olarak güvenli kullanımı, beklenen etkinin oluşmasını sağlayacak şekilde, minimum miktarda kullanılmasının ve böylece oluşacak MRL değerlerinin minimum düzeyde olmasının sağlanmasını,

d) Kabul edilebilir günlük alım miktarı (ADI – Acceptable Daily Intake): Toplumdaki çocuk veya doğmamış bebekler gibi hassas grupları da dikkate alarak, değerlendirme sırasındaki mevcut bilgiler ışığında tüketiciye fark edilebilir herhangi bir sağlık riski teşkil etmeyen, bir bireyin vücut ağırlığı esas alınarak tüm yaşamı boyunca gıdalarla günlük olarak alabileceği madde miktarını,

e) Maksimum kalıntı limiti (MRL – Maximum Residue Level): İyi tarım uygulamaları ve ADI değerleri temel alınarak belirlenen en yüksek pestisit kalıntı limitini,

f) Pestisit : Zirai mücadele uygulamalarında kullanılan her türlü kimyasal maddeyi,

g) Pestisit kalıntısı: Ek-1’de belirtilen ürünlerde zirai mücadele amaçlı kullanılan aktif maddeler, bunların metabolitleri veya parçalanma veya reaksiyon ürünlerini,

ğ) Tespit limiti (LOD-Limit of Determination): Analitik olarak tespit edilebilen geçerli kılınmış en düşük limiti,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Maksimum Kalıntı Limitleri ve Uygulama Esasları

Maksimum kalıntı limitleri

MADDE 5 – (1) Pestisitlerin maksimum kalıntı limitleri ve bu limitlerin uygulanacağı ürünlere ilişkin tablolar ile bu tabloların açıklamaları aşağıda gösterilmiştir.

a) Bu Yönetmelikte yer alan bitkisel ve hayvansal ürünlere ait gruplar ve tanımlamalar Ek-1’de gösterilmiştir.

b) Ürünlere ait kod numaraları, MRL’nin uygulanacağı ürün grupları, bu gruplarda yer alan ürünler, ürünlerin bilimsel adları, benzer ürünler ve ürünlerin MRL değerlendirmesine tabi tutulacak kısımları Ek-1’de tanımlanmıştır.

c) Bu Yönetmelik kapsamındaki MRL’ler Ek-2 ve Ek-3’te gösterilmiştir.

ç) Türkiye’de, 25/3/2011 tarihli ve 27885 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bitki Koruma Ürünlerinin Ruhsatlandırılması Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre ruhsatlandırılmış olan pestisitlerin kabul edilebilir maksimum kalıntı limitleri ile mezkûr Yönetmeliğin 7 nci maddesi gereği geçici olarak en fazla iki yıl süre ile geçerli olmak üzere tavsiyesi uygun görülen pestisitlerin kabul edilebilir maksimum kalıntı limitleri Ek-2’de gösterilmiştir.

d) Ek-2’de yer alan bölümlerden;

1) Bölüm 1’de, Bakanlık tarafından değerlendirmeleri tamamlanmış olan pestisitlerin ürün veya ürün gruplarındaki maksimum kalıntı limitleri listesi,

2) Bölüm 2’de, Bakanlık tarafından gözden geçirilen ve üzerinde değerlendirmeleri devam eden pestisitlerin ürün veya ürün gruplarındaki maksimum kalıntı limitlerine ait geçici liste,

3) Bölüm 3’te, Bakanlık tarafından değerlendirmeleri tamamlanmış olan yasaklı pestisitlerin ürün veya ürün gruplarındaki maksimum kalıntı limitlerine ait liste,

4) Bölüm 4’te, Bakanlık tarafından geçici olarak tavsiyesi uygun görülen pestisitlerin ürün veya ürün gruplarındaki maksimum kalıntı limitleri ve geçerlilik sürelerine ait liste, gösterilmiştir.

e) Ek-3’te, Avrupa Birliği’nin ilgili mevzuatında yer alan ürün gruplarındaki pestisitler için maksimum kalıntı limitleri gösterilmiştir.

f) Ek-3’te yer alan bölümlerden;

1) Bölüm 1’de, Avrupa Birliği tarafından değerlendirilmesi tamamlanmış olan pestisitlerin ürün veya ürün gruplarındaki maksimum kalıntı limitleri listesi,

2) İki alt bölümden oluşan Bölüm 2’nin; Bölüm 2A’sında, Avrupa Birliği tarafından değerlendirmesi devam eden pestisitlerin ürün veya ürün gruplarındaki maksimum kalıntı limitlerine ait geçici liste; Bölüm 2B’sinde, Avrupa Birliği tarafından değerlendirilmesi devam eden pestisitlerin Bölüm 1’de yer almayan ürün veya ürün gruplarındaki maksimum kalıntı limitlerine ait geçici liste,

3) Bölüm 3’te, riskli olmadığı için MRL belirlenmesine ihtiyaç duyulmayan pestisitler, gösterilmiştir.

Uygulama esasları

MADDE 6 – (1) Pestisitlerin maksimum kalıntı limitlerine ilişkin uygulama esasları aşağıda gösterilmiştir.

a) Ek-2’de yer alan pestisitler sadece mezkûr ekte belirlenen ürün veya ürün grupları için geçerlidir.

b) Ek-2’nin Bölüm 2’sindeki pestisitlere ait geçici MRL’ler Bakanlık tarafından yapılacak değerlendirme sonucunda Ek-2 Bölüm 1 veya Bölüm 3’e alınır.

c) Türkiye’de üretilen bitkisel ürünlerde Ek-2’de yer alan maksimum kalıntı limitleri, hayvansal ürünlerde ise sadece Ek-2’deki pestisitler için Ek-3’de yer alan maksimum kalıntı limitleri kullanılır. Ek-2 ve Ek-3’de yer almayan pestisit ve ürünler için ise MRL değeri 0,01 mg/kg olarak kabul edilir.

ç) İthal edilen bitkisel ve hayvansal ürünlerde Ek-3, Ek-3’te yer almayan pestisit ve ürünler için Ek-2 dikkate alınır. Ek-2 ve Ek-3’te yer almayan pestisit ve ürünler için MRL değeri 0,01 mg/kg olarak kabul edilir.

d) Ek-1’de yer alan ürünler;

1) Ek-2 veya Ek-3’te yer alan ürünler için bu eklerde belirtilen MRL’lerin,

2) Ek-3 Bölüm 3 hariç olmak üzere, Ek-2 veya Ek-3’te MRL’leri belirlenmemiş ürünler için 0,01 mg/kg’ın aşılması,

durumunda piyasaya arz edilemez.

e) Bu Yönetmelikte belirtilen MRL’leri karşılamayan pestisit kalıntı değerine sahip işlenmiş veya kompozit bir ürün, MRL’leri düşürülmek üzere, kendisiyle aynı veya diğer ürünlerle karıştırılarak veya işlenerek piyasaya arz edilemez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İşleme Faktörü

İşleme faktörünün belirlenmesi ve uygulanması ile ilgili esaslar

MADDE 7 – (1) Ek-1’de yer alan ürünlerin işlenmesiyle elde edilen ürünlerin MRL’leri değerlendirilirken, uluslararası kabul görmüş metotlara göre yapılmış çalışmalar sonucunda belirlenmiş işleme faktörleri kullanılır.

(2) İşleme faktörü, işleme teknolojisine bağlı olarak her bir aktif madde için ayrı olarak belirlenir.

(3) İyi tarım uygulamaları (GAP) sonucunda elde edilen ürünlerdeki pestisit kalıntısı, LOD’ye eşit ise işleme teknolojisine tabi tutulan ürün için işleme faktörü 1 (bir) olup, bu ürünlerde işlenmemiş ürünler için belirlenen MRL değerleri geçerlidir.

(4) Birinci ve üçüncü fıkralarda belirtilen haller dışında; işleme faktörünün belirlenmesine gerek duyulduğunda Bakanlıkça aşağıdaki esaslar dikkate alınır.

a) İşlenmiş ürünün beslenme değeri ve tüketim miktarı.

b) İşleme teknolojisine tabi tutulacak ürünlerdeki kalıntı miktarı.

c) Aktif maddenin veya ilgili metabolitlerinin fiziko-kimyasal özellikleri.

ç) Ürünün işlenmesi sonucunda toksik metabolitlerin oluşma ihtimali.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Numune alma ve analiz metotları

MADDE 8 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında, kontrol amacıyla numune alma işlemi, gıdalarda pestisit kalıntılarının resmî kontrolü için numune alma metotları ilgili mevzuata göre, analizi ise uluslararası kabul görmüş analiz metotlarına göre yapılır.

İdari yaptırımlar

MADDE 9 – (1) Bu Yönetmeliğe aykırı davranışlar hakkında 5996 sayılı Kanunun ilgili maddelerine göre idari yaptırım uygulanır.

Uyum zorunluluğu

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce faaliyet gösteren gıda işletmecileri, 1/7/2012 tarihine kadar bu Yönetmelik hükümlerine uymak zorundadır. Bu tarihe kadar ilgili mevzuat hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

Yürürlük

MADDE 10 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 11 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı yürütür.